

V. KRONIKA

Z PRAC MIĘDZYNARODOWEGO ZRZESZENIA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

W dniach 15 - 16 października 1971 r. odbyła się w Rzymie sesja Biura Międzynarodowego Zrzeszenia Historii Państwa i Prawa (*Association Internationale d'Histoire du Droit et des Institutions* — w skrócie AIHDI).

Biuro obradujące pod przewodnictwem prof. Jean Gaudemet (Paryż) było obecne w komplecie (w sumie 11 osób, w tym 3 z krajów socjalistycznych). Przedmiotem obrad było przyjęcie nowych członków, ustalenie programu sesji plenarnej AIHDI w ramach XIV Światowego Kongresu Nauk Historycznych, który ma się odbyć w 1975 r. w San Francisco, oraz sprawa międzynarodowego repertorium historyków prawa.

W punkcie pierwszym przyjęto jako członka stowarzyszonego (*membre associé*) AIHDI Instytut Historyczno-Prawny UW.

Sprawa programu sesji w 1975 r. wywołała ożywioną dyskusję. W ostatecznym wyniku postanowiono przyjąć jako problem ogólny — biorąc pod uwagę miejsce obrad Kongresu — zagadnienie pluralizmu prawnego i wpływów wzajemnych w systemach prawa Europy i Ameryki czasów nowożytnych i najnowszych.

Ustalono tematy czterech referatów poświęconych temu zagadnieniu:

1. Pluralizm prawny w Ameryce Łacińskiej XVI - XVIII wieku (prof. García-Gallo).
2. Common Law w Stanach Zjednoczonych AP (prof. Haskins).
3. Wpływ francuskiego Kodeksu Cywilnego na społeczeństwa Europy XIX i XX wieku (prof. Coing).
4. Rozprzestrzenienie się włoskiej doktryny karnej XVIII stulecia w świecie (prof. B. Paradisi).

Jednocześnie ustalono, że AIHDI zwróci się do specjalistów problematyki, która ma być przedmiotem obrad, o przygotowanie koreferatów (*rapports adjoints*), które będą opublikowane w Biuletynie AIHDI oraz będą stanowić podstawę dla wystąpień w czasie sesji.

Co do przygotowania repertorium historyków państwa i prawa, które ma stanowić uzupełnienie wydanego w 1969 r. *Repertorium sodalitatum et institutionum historiae iuris*, opracowanego przez prof. R. Feenstra (Holandia), to ustalono, że na podstawie przedstawionych przez organizacje wchodzące w skład AIHDI list członków zostanie rozesłany kwestionariusz do około 3000 osób na całym świecie, a zebrane odpowiedzi posłużą jako podstawa do opublikowania zwartego repertorium, które będzie nosić, dla odróżnienia od wydanego już repertorium organizacji i instytucji, nazwę *Index cultorum historiae iuris*. Przygotowanie kwestionariusza oraz opracowanie *Indexu* zlecono polskim historykom prawa.

Po obradach Biura, jego drugi wiceprezes o. A. Stickler, mianowany niedawno prefektem Biblioteki Watykańskiej, zapoznał członków Biura z organizacją Biblioteki, jej zbiorami, formami ich konserwacji i udostępniania.

DOKTORAT HONORIS CAUSA PROFESORA DRA JAKUBA SAWICKIEGO

W dniu 25 października 1971 r. odbyła się w Uniwersytecie w Bonn na Wydziale Teologii Katolickiej uroczystość nadania doktoratu *honoris causa* profesorowi Jakubowi Sawickiemu, emerytowanemu profesorowi Historii Państwa i Prawa Polskiego na Uniwersytecie Warszawskim. Dziekan Wydziału Prawa, profesor dr Wilhelm Breuning, podkreślił znaczenie znanego szeroko dorobku naukowego prof. Sawickiego i zwrócił w szczególności uwagę na znaczenie, jakie dla nauki światowej mają wydane przez niego liczne tomy Concilia Poloniae oraz Bibliographia Synodorum Particularium, wydana w znakomitej edycji Monumenta Iuris Canonici. Prof. Breuning wskazał następnie w pięknych słowach na to, że nadanie doktoratu h.c. prof. Sawickiemu stanowi równocześnie zaszczyt dla jego Wydziału, który pragnie liczyć na rozwój przyjaznej współpracy naukowej z uczonymi polskimi. Na zakończenie uroczystości prof. Sawicki wygłosił wykład pt. „Wprowadzenie uchwał Synodu Trydenckiego w Polsce” wobec licznie na uroczystości zgromadzonych przedstawicieli zachodnioniemieckich ośrodków naukowych.

MICHAŁ SZCHANIECKI (Warszawa)

POLSKIE ODZNACZENIE PAŃSTWOWE DLA PROFESORA
EDOARDA VOLTERRY

W dniu 17 listopada 1971 r. odbyła się w Uniwersytecie Warszawskim uroczystość dekoracji Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski profesora Edoardo Volterra, dyrektora Istituto di Diritto Romano e dei Diritti Mediterranei w Rzymie, doktora h.c. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Aktu dekoracji dokonał wiceminister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego — Wit Drapich. W przemówieniach wiceministra, rektora UW, profesora Zygmunta Rybickiego oraz prof. Michała Szchanieckiego podkreślono, że Rada Państwa przyznała to odznaczenie wybitnemu romanście włoskiemu nie tylko w uznaniu jego zasług na polu nauki i organizacji polsko-włoskiej współpracy naukowej, ale i celem uczczenia postawy obywatelskiej prof. Volterra w czasie ostatniej wojny. Pełnił on w czasie kampanii włoskiej w 1944 r. funkcję oficera łącznikowego armii alianckiej z włoskim ruchem oporu i w tym charakterze współdziałał z oddziałami polskimi, które pierwsze wkroczyły do Bolonii. Bezpośrednio po wyzwoleniu prof. E. Volterra objął funkcję rektora Uniwersytetu Bolońskiego. Jednym z pierwszych aktów rektorskich przywrócił on pierwotny, zniszczony przez hitlerowców, napis na tablicy pamiątkowej Kopernika. Następnie roztoczył szczególnie troskliwą opiekę nad młodzieżą polską, która podejmowała studia w Bolonii. Prof. Eduardo Volterra w pięknym przemówieniu wskazał m. in. na to, że jego szacunek dla nauki polskiej datuje się od lat jego wczesnej młodości, od czasów, gdy ojciec jego, wybitny matematyk Vito Volterra, współpracował z Marią Curie-Skłodowską.

W czasie swego pobytu w Polsce prof. Volterra wygłosił na Wydziale Prawa i Administracji UW wykład dla profesorów i studentów oraz odwiedził Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

MICHAŁ SZCHANIECKI (Warszawa)

**OBRONA PRACY DOKTORSKIEJ MGRA WOJCIECHA SZWARCA
Z POWSZECHNEJ HISTORII PAŃSTWA I PRAWA**

W dniu 2 czerwca 1971 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgra Wojciecha Szwarca, starszego asystenta w Zakładzie Historii Państwa i Prawa i Doktryn Polityczno-Prawnych. Rozprawa pt. *Okupacyjny zarząd niemiecki w Generalnym Gubernatorstwie Warszawskim (1915 - 1918)* została opracowana pod naukowym kierownictwem doc. dr hab. Witolda Sawickiego. Recenzentami pracy byli: prof. dr Józef Mazurkiewicz (UMCS) i doc. dr hab. Wojciech M. Bartel (UJ).

Rada Wydziału po tajnym głosowaniu postanowiła jednomyślnie nadać mgrowi Wojciechowi Szwarzowi stopień naukowy doktora nauk prawnych.

MARIAN L. KLEMENTOWSKI (Lublin)

**OBRONA PRACY DOKTORSKIEJ MGR TADEUSZA ŚCIBORA
Z POWSZECHNEJ HISTORII PAŃSTWA I PRAWA**

W dniu 2 czerwca 1971 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgra Tadeusza Ścibora pt. *Prawo rodzinne i spadkowe w prawach szczepowych państwa Franków za dynastii Merowingów i Karolingów*. Promotorem pracy był doc. dr hab. Witold Sawicki, zaś recenzentami prof. dr Leszek Winowski (Uniwersytet Wrocławski) i doc. dr hab. Krystyna Bukowska-Gorgoni (UW).

Rada Wydziału w głosowaniu tajnym postanowiła nadać mgrowi Tadeuszowi Ściborowi stopień naukowy doktora nauk prawnych.

MARIAN L. KLEMENTOWSKI (Lublin)

